

Školní vzdělávací program ŠD

Škola jako rodina

navazuje na RVP ZV

**Základní škola
Vojnův Městec 95**

Identifikační údaje

- Název ŠVP : Školní vzdělávací program ŠD
Škola jako rodina
zpracovaný podle RVP ZV
Základní škola
Vojnův Městec 95
- Předkladatel : Základní škola Vojnův Městec, okres Žďár nad Sázavou
- Adresa školy : Základní škola
Vojnův Městec 95
591 01 Žďár nad Sázavou
- Jméno ředitele : Mgr. Šárka Stejskalová
- Kontakty : tel. 566659347
zsvmestec@gmail.cz
www.zsvmestec.cz
IČO : 75022851
IZO ZŠ : 102931828
IZO ŠD : 150071108
REDIZO : 600130628
- Zřizovatel : Obec
Vojnův Městec 27
591 01 Žďár nad Sázavou
tel. 566659327
- Platnost dokumentu : od 1. 2. 2015
- Pedagogickou radou schváleno: 23. 1. 2015

1. Charakteristika školního vzdělávacího programu

- 1.1 Poslání ŠD
- 1.2. Zaměření ŠD
- 1.3. Vlastní charakteristika ŠD

2. Konkrétní cíle vzdělávání

3. Formy

- 3.1 Pravidelné činnosti
- 3.2 Spontánní aktivity
- 3.3 Odpočinkové činnosti
- 3.4 Příprava na vyučování
- 3.5 Příležitostné akce

4. Obsah

- 4.1 Jazyk a jazyková komunikace, matematika a její aplikace
- 4.2 Člověk a jeho svět
 - A – Místo, kde žijeme
 - B – Lidé kolem nás
 - C – Lidé a čas
 - D - Člověk a příroda
 - E - Člověk a jeho zdraví
- 4.3 Člověk a svět práce
- 4.4 Umění a kultura

5. Bezpečnost a ochrana zdraví

6. Plány

- 6.1 Evaluační plán

7. Podmínky

- 7.1 Popis materiálních podmínek
- 7.2 Popis personálních podmínek
- 7.3 Popis ekonomických podmínek
- 7.4 Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

8. Přílohy

- 8.1 Analýza SWOT
- 8.2 Celoroční akce
- 8.3 Směrnice k BOZP - ZŠ
- 8.4 Vnitřní řád ŠD
- 8.5 Směrnice o úplatě

1. CHARAKTERISTIKA ŠVP

1.1. Poslání ŠD

Školní družina má svá specifika, působí na děti po školním vyučování, její působení je odlišné od vyučování. Je institucí, která pomáhá škole i rodině rozvíjet základní a velmi důležité kompetence žáků. Stejně tak nemůže suplovat výchovné působení v rodině, ale snaží se na něj navazovat a spolupracovat s rodiči. Hlavním posláním je zabezpečení a smysluplné rozvíjení zájmové činnosti dětí, odpočinku a rekreace. Školní družina umožňuje i přípravu na vyučování. Základním prostředkem práce v družině je hra.

1.2. Zaměření ŠD

Zaměření programu ŠD vyplývá z celkového zaměření školy, které je literárně výtvarné. Program ŠD se snaží o vytvoření zdravého, podnětného a obsahově bohatého prostředí, v němž dítě může uplatnit svoji individualitu, projevit svoje zájmy a dovednosti, kde se bude bavit a cítit se jistě a bezpečně. Zájmové činnosti jsou individuálně odlišné potřebám a možnostem jednotlivých dětí a podílejí se na nich i vlastní zkušenosti. Činnosti vycházejí částečně z individuální volby, dětské zvědavosti i radosti, objevování, potřeby zaměstnávat, bavit se a komunikovat. Je dbáno na to, aby dítě mělo možnost cítit se úspěšné a okolím uznávané. Tím chceme přispět k rozvoji zdravého jedince, který zná svou hodnotu, dokáže odolat negativním vlivům a dokáže si najít své místo v životě.

1.3. Vlastní charakteristika ŠD

ŠD úzce spolupracuje se ZŠ – společné projekty, výtvarné soutěže, turistické vycházky, individuální předávání informací o dětech, společné akce pro rodiče. Také spolupracuje s místními spolky, organizacemi a firmami – TJ Jiskra, myslivecké sdružení, místní knihovna, mateřská škola, Městys VM, místní firmy. Děti odchází ze ŠD na zájmové kroužky pořádané školou a opět se do ŠD vrací. Spolupráce s rodiči je individuální, dle potřeby ŠD i rodičů. Stravování probíhá v budově MŠ, kam děti organizovaně dochází pod vedením pedagogů, příp. ještě školnice. Odchody dětí rodiče oznamují písemně na přihlašovacích lístcích ŠD, tyto odchody se mohou během školního roku měnit, ale vždy s písemným souhlasem rodičů, jako i nepravidelné změny odchodů. Rodiče a rodinní příslušníci si též mohou děti vyzvednout osobně. (Upozorňujeme na to, že v době pobytu venku – většinou od 13.00 do 14.00 hod. – nemusí děti zastihnout v prostorách ZŠ.) Pitný režim je zajištěn po celou dobu provozu ŠD. Provozní doba se co nejvíce snaží vyhovět potřebě rodičů. Za měsíc docházky do ŠD je od rodičů vybírána úplata za pobyt dítěte v ŠD – viz. Přílohy

2. KONKRÉTNÍ CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ

- 1) Podněcujeme děti k získávání různých dovedností a návyků vhodných pro život, vedeme děti k zamyšlení se nad mravními a duchovními hodnotami.
- 2) Hrami a zájmovou činností prohlubujeme a procvičujeme učivo, motivujeme děti k získávání nových poznatků, dáváme je do souvislostí, v didaktických hrách upevňujeme znalosti z vyučování.
- 3) Prohlubujeme u dětí samostatnost, citlivost a ohleduplnost, vedeme je k uvědomění si práv a povinností svých i druhých, osvojujeme si pravidla společenského chování a využíváme je v denním životě.
- 4) Vedeme děti ke společnému řešení problémů, k respektování jiného názoru a ke schopnosti pracovat jako člen týmu. Rozvíjíme empatii, schopnost komunikovat a žít společně ve skupině a najít si v ní své místo. Vedeme děti k odpovědnosti za své chování. Různými metodami (hry, komunitní kruhy apod.) působíme preventivně proti šikaně, vulgaritě a netoleranci k druhým.
- 5) Získáváme základní povědomí o rozmanitostech národů, kulturních zvyklostech a etnika.
- 6) Seznamujeme se s lidovými tradicemi, se zvyky a obyčejí, vytváříme citový vztah ke svému bydlišti a kraji, prohlubujeme zeměpisnou orientaci, vedeme děti k rozhovorům o dění ve světě.
- 7) Vedeme děti k respektování prostředí, ve kterém žijí – společenské i přírodní, pěstujeme zdravý životní styl, vytváříme kladný vztah ke sportování. Osvojujeme a upevňujeme si vědomosti a návyky v oblasti hygieny, ochrany zdraví, předcházení nemocem, úrazům. Vedeme děti k odpovědnosti za své zdraví.
- 8) Nabízíme dětem smysluplné využití volného času, nabídkou her překonáváme jednotvárnost a stereotyp, nabízíme prostor pro sociální učení a získávání společných prožitků ve skupině.

3. FORMY

3.1. Pravidelné činnosti:

- a) týdenní skladba zaměstnání – pracovně technické činnosti
 - společensko vědní činnosti
 - esteticko výchovné činnosti
 - přírodovědné činnosti
 - dopravní, branné, hudební a literárně dramatické činnosti
- b) funkční režimové momenty
- c) pobyty venku, tělovýchovné chvílky
- d) dlouhodobé družinové hry

3.2 Spontánní aktivity

- a) klidové činnosti – rozhovory o dětských zážitcích, vyprávění, individuální hry, společenské hry, sledování pohádek a filmů pro děti
- b) pobyty venku
- c) spontánní hry
- d) spontánní činnosti ranní a koncové družiny
- e) rekreační činnosti – spontánní nebo řízené

3.3 Odpočinkové činnosti

- a) klidové činnosti po obědě, společná četba, vyprávění
- b) rekreační činnosti, hry v tělocvičně, nebo venku
- c) různé organizované činnosti – zájmové, soutěživé

3.4 Příprava na vyučování

- a) didaktické hry
- b) výukové programy na PC
- c) vypracovávání úkolů – individuálně dle zájmu dětí a požadavku rodičů
- d) individuální procvičování učiva – dle potřeby žáků
- e) tematické vycházky

3.5. Příležitostné akce

- a) besedy, návštěvy
- b) exkurze, výstavy, výlety
- c) celoodpolední vycházky
- d) zapojení se do soutěží a charitativních projektů
- e) návštěvy divadelních představení

4. OBSAH

4.1. Jazyk a jazyková komunikace, Matematika a její aplikace

- 1) Didaktickými hrami procvičujeme probírané učivo.
- 2) Individuálně procvičujeme s dětmi učivo – dle potřeby
- 3) Nabízíme dětem zajímavé činnosti, které hravou formou povedou k procvičování učiva.
- 4) Využíváme výukových programů na PC.

Kompetence:

Dítě se učí s chutí, učí se nejen spontánně, ale také vědomě, získané vědomosti dává do souvislostí, získané zkušenosti uplatňuje v praktických situacích a dalším učení.

Okruhy činností:

Didaktické hry, doplňovačky, spojovačky, pracovní listy, dětské křížovky a osmisměrky, výukové programy na PC.

4.2. Člověk a jeho svět

A) Místo, kde žijeme

- 1) Vytváříme citový vztah ke svému bydlišti a kraji
- 2) Seznamujeme se s nejbližším okolím, poznáváme naši obec a dle možností ji porovnáváme s dobovými fotografiemi a kresbami
- 3) Prohlubujeme zeměpisnou orientaci
- 4) Poznáváme a porovnáváme rodinné a společenské prostředí (škola, obec)
- 5) Upevňujeme si poznatky o denním režimu a organizaci ve škole, v rodině
- 6) Seznámíme se s bezpečností pobytu v okolí školy, s bezpečností při cestě do školy, ze školy
- 7) Prohlubujeme znalosti o dopravních prostředcích a jejich možnostech
- 8) Dodržujeme zásady dopravní výchovy, procvičujeme znalost základních dopravních značek, základní pravidla účastníků dopravního provozu
- 9) Seznámíme se s významem a potřebou různých povolání, různých služeb v obci
- 10) Seznámíme se s regionálními pohádkami, pověstmi a příběhy
- 11) Využijeme těchto poznatků k motivaci dalších činností – tematických her, výtvarného zpracování apod
- 12) Umíme si poradit, pokud se ztratíme, zamýšlíme se, co bychom učinili, kdyby se někdo ztratil, procvičujeme orientaci podle významných bodů ve městě
- 13) Při vycházkách odhalujeme úskalí a nástrahy pro chodce a cyklisty

Kompetence:

Dítě odhaduje rizika svých nápadů, k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, chová se zodpovědně s ohledem na zdraví a bezpečné prostředí přírodní i společenské, vyjadřuje vhodně formulovanými větami myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, klade si otázky a hledá na ně odpovědi. Ověřuje prakticky správnost řešení problémů, naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuze. Chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu.

Okruhy činností:

Vycházky, přímé pozorování, návštěvy různých míst v obci – pracoviště, OÚ, exkurze, vyprávění, účast na akcích pořádaných v obci pro děti, výstava výtvarných prací dětí veřejnosti, různé tematické a spontánní hry, malování toho, co děti viděly, stavění ze stavebnic, výtvarná kolektivní díla, poslech regionálních pověstí, beseda s kronikářem, celoodpolední vycházky s plněním úkolů, výlety, vyprávění, soutěže

B) Lidé kolem nás

- 1) Osvojujeme a upevňujeme si základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, vytváříme si kladné vztahy – toleranci, ohleduplnost, snášenlivost, zlepšujeme spolupráci, komunikaci a pocit sounáležitosti.
- 2) Vytváříme situace vhodné k urovnávání drobných konfliktů mezi dětmi, zlepšujeme vztahy mezi chlapci a dívkami, jejich vzájemné pochopení, hrajeme hry, které povedou k rozvoji prosociálních vztahů, schopnosti tolerovat ostatní, rozvoji sebeúcty a sebevědomí, uvědomění si vlastní jedinečnosti.
- 3) Prohlubujeme schopnost dítěte pozvat vrstevníka k účasti na nějaké hře nebo činnosti, nevyčítáme si neúspěch, vyjádříme si podporu.
- 4) Předcházíme šikaně – upevňováním schopnosti dítěte požádat o jakoukoli laskavost osoby v sociálním okolí, schopnosti vyjádřit opačný názor, schopnosti požádat o pomoc při řešení problémů.
- 5) Prohlubujeme schopnost pochválit druhého a schopnost přijmout pochvalu, hodnotíme činnosti své i druhých, hledáme klady a přednosti
- 6) Hrajeme hry, ve kterých se uplatní různé typy nadání, ve kterých působí náhoda, kde dostanou možnost děti neprůbojně, tiché, k tomu, aby vynikly a ostatní možnost překonat sami sebe.
- 7) Nasloucháme promluvám druhých.
- 8) Prohlubujeme schopnost odmítnout nerozumný návrh, odoláváme tlaku vrstevníků chovat se nevhodným způsobem.
- 9) Seznámíme se s právy a povinnostmi, podporujeme se v zapojování do diskuse, domlouváme se na pravidlech soužití v ŠD, pravidlech komunitního kruhu a vytváříme pro ně piktogramy.
- 11) Dobrovolně se zapojujeme do práce ve prospěch ostatních.
- 12) Vytváříme si vztah ke společnosti, společenským hodnotám.
- 13) Upevňujeme správné vztahy k rodině, rodičům a prarodičům.
- 14) Oslavou narozenin zdůrazňujeme osobnost a individualitu dítěte
- 15) Osvojujeme a upevňujeme si základy společenského chování (pozdrav, seznamování, komunikace...)
- 16) Procvičujeme a dodržujeme zásady správného stolování.
- 17) Vyprávíme si o tom, co děti viděly v televizi, slyšely v rádiu, rozeznáváme fabulované příběhy od skutečných událostí (prvky mediální výchovy).
- 18) Taktilními hrami odstraňujeme ostych a úzkost spojenou s dotekem, přispíváme dobrým vztahům ve skupině a k dobrému vztahu dětí k vlastnímu tělu
- 19) Kultivujeme komunikaci slovní i mimoslovní, rozvíjíme své vyjadřovací schopnosti
- 20) Přiměřenou osvětou předcházíme xenofobii a rasismu, učíme se nevidět problémy v odlišnosti lidí, seznamujeme se se zvyky a kulturou cizích zemí
- 21) Pomocí her vytváříme zdravé návyky v prožívání a jednání – vzájemnou slušnost a snášenlivost
- 22) Pomocí her podporujeme emoční inteligenci dětí, napomáháme k přátelství a spolupráci a k rozvíjení důvěry ve skupině
- 23) Pomocí her učíme děti respektu, soucitu, podporujeme otevřenost a dodáváme dětem odvahu čelit obtížím a řešit problémy

- 24) Pomocí her a komunitních kruhů procvičujeme dovednosti – řešit konflikty, pozorně naslouchat, srozumitelně komunikovat, s uznáním pochválit, dobře se chovat
- 25) Pomocí her pomáháme k dosažení vnitřní rovnováhy, učíme se uvolnit a používat vlastní fantazii
- 26) Prohlubujeme povědomí o mravních hodnotách
- 27) Vnímáme, plníme a tolerujeme požadavky dalších členů skupiny, neprosazujeme pouze vlastní potřeby a názory, snižujeme míru egoismu a agresivity pomocí inscenačních, situačních a spolupracujících her
- 28) Hrajeme hry, které rozvíjejí naše smysly a praktické dovednosti
- 29) Hrajeme hry, které napomáhají rozvíjet paměť, postřeh a schopnost zručně zacházet s drobnými předměty a tím přispívají k posilování pozornosti
- 30) Při volných hrách se adaptujeme na prostředí, učíme se podřizovat i přizpůsobovat své chování na základě dohodnutých pravidel, učíme se spolupracovat, rozvíjíme pocit sounáležitosti, dětské společnosti
- 31) Při volných hrách si hledáme své místo v kolektivu a přebíráme rozmanité skupinové role
- 32) Při volných hrách překonáváme dílčí potíže, zapojujeme vlastní fantazii

Kompetence:

Dítě si všímá dění i problémů a tyto mu jsou motivací k řešení dalších problémů, chápe, že vyhýbání se problémům nevede k cíli, rozlišuje správná a chybná řešení, komunikuje bez ostychu s vrstevníky i s dospělými, samostatně rozhoduje o svých činnostech a uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky, projevuje citlivost a ohleduplnost, rozpozná vhodné a nevhodné chování, uvědomuje si svá práva i respektuje přesvědčení druhých lidí, je schopné vcítit se do situací ostatních lidí, vnímá nespravedlnost, odmítá útlak a hrubé zacházení agresivitu, šikanu a dovede se jim bránit, dokáže se prosadit i podřídit, přijmout kompromis, je schopen respektovat jiné, je tolerantní k odlišnosti mezi lidmi. Vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru, ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty.

Okruhy činností:

Každodenní výchovná práce – základy společenského chování, dodržování pravidel stolování, vyprávění, předčítání, naslouchání, různé interaktivní, sociálně psychologické a kreativní hry, smyslové hry, hodnocení, společné řešení problémů, společenské a soutěživé hry, oslavy narozenin dětí, výchovné chvílky, urovnávání každodenních konfliktů, komunitní kruhy, hraní scének, multikulturní výchova.

C) Lidé a čas

- 1) Seznamujeme děti s lidovými zvyky a obyčeji (vánoce, velikonoce, slet čarodějnic...) v minulosti a současnosti.
- 2) Porovnáváme zvyky a práci lidí v minulosti a současnosti.
- 3) Vytváříme si citový vztah k hodnotám, které vytvořili naši předkové, všímáme si změn v obci
- 4) Připomeneme si státní svátky a významné dny (Mezinárodní den dětské knihy, světové dny,...)
- 5) Pomocí her zlepšujeme orientaci v čase, tvoříme různé kalendáře, seznamujeme se s měřením času
- 6) Budujeme správný režim dne a jeho dodržování
- 7) Učíme se správně využívat svůj čas, respektujeme čas druhých.

Kompetence:

Dítě se orientuje v možnostech smysluplného trávení volného času, umí si vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic, rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinových i individuálních činnostech, umí říci „ne“ nevhodným nabídkám na využití volného času. Přispívá k diskusi ve skupině, oceňuje zkušenosti druhých lidí a čerpá z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají. Ocení a chrání naše tradice a kulturní i historické dědictví, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit.

Okruhy činností:

Návštěvy výstav, muzea, prohlížení dobových fotografií, knih, výtvarné zpracování, vyprávění, didaktické a tematické hry, kvízy, beseda s kronikářem, motivace k správnému využití volného času, výroba a hraní vlastních stolních a společenských her

D) Rozmanitosti přírody

- 1) Vytváříme si kladný vztah k životnímu prostředí a přírodě, vztah ke zvířátkům, ale i ke všemu krásnému co přináší každodenní život.
- 2) Při vycházkách získáváme citové zážitky z přírody a projevujeme pozitivní city, nasloucháme zvukům přírody.
- 3) Všimáme si znaků přírody, vnímáme změny v přírodě a porovnáváme je se změnami v ostatních ročních obdobích
- 4) Vycházkami, pokusy a pozorováním upevňujeme vědomosti o probíhajícím ročním období
- 5) Pozorujeme různé druhy přírodního materiálu a seznamujeme se s jeho vlastnostmi, využíváme přírodní materiál k výtvarnému či jinému zpracování
- 6) Všimáme si stromů, pozorujeme jejich rozdílnosti, upevňujeme si vědomosti
- 7) Formou besed a akcí rozvíjíme vztah k přírodě
- 8) Získáváme poznatky o tom, jak využít a zhodnotit dary přírody
- 9) Hluběji poznáváme přírodu při samostatné práci s rostlinami – konkrétní péče o rostliny, odpovědnost
- 10) Dle možnosti pozorujeme zvířata a mláďata.
- 11) Pozorujeme různé přírodní biotopy – rybník, louka..., poznáváme zde žijící živočichy
- 12) Poznáváme svět zvířat, různé druhy zvířat, jejich vlastnosti a různé životní prostředí
- 13) Rozšiřujeme a upevňujeme si vědomosti (zvířata, rostliny, přírodní jevy, zajímavosti přírody) formou vlastního vyhledávání a získávání informací a předávání ostatním dětem
- 14) Seznámíme se s problémem ohrožení zvířat a zaujmeme starostlivý postoj vůči zvířatům
- 15) Seznamujeme se s pranostikami – umíme je správně vyložit a pochopit
- 16) Chováme se ekologicky, třídíme odpad, pomáháme uklízet okolí, hrajeme ekolog. hry a kvízy.
- 17) Rozšiřujeme poznatky o přírodě, seznamujeme se s podmínkami pěstování zemědělských plodin a vyžití hospodářských rostlin
- 18) Pozorujeme rostliny – na louce, v lese – keře, houby, povídáme si o významu rostlin pro člověka
- 19) Rozšiřujeme poznatky o přírodě – počasí
- 20) Pokusy a pozorováním upevňujeme vědomosti – pokusy se semeny rostlin, setí semen letniček
- 21) Poznáváme nebezpečné a jedovaté houby
- 22) Učíme se předcházet nebezpečí – neznámá zvířata, lidé, přírodní živly
- 23) Zařazujeme přírodní soutěže a kvízy
- 24) Pokusy a pozorováním upevňujeme vědomosti o přírodních zákonech

Kompetence:

Dítě se učí organizovat, řídit a hodnotit, pozorovat, při řešení situací užívá logických a empirických postupů, všímá si souvislostí mezi jevy, chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní život prostředí.

Okruhy činností:

Vycházky, výlety do okolí, exkurze, přímé pozorování, pokusy, sběr přírodnin – výtvarné zpracování, besedy, vyprávění, pranostiky, samostatné vyhledávání informací, péče o pokojové rostliny, didaktické zábavné hry s přírodní tematikou, pozorování zvířat, výtvarné a pracovní činnosti, četba, přírodovědné soutěže.

E) Člověk a jeho zdraví

- 1) Upevňujeme si návyky v oblasti zdraví, vytváříme si správný názor na lékaře jako na pomocníka při udržování našeho zdraví
- 2) Získáváme orientaci v základních názorech na zdraví – co je a co není zdravé, předcházíme nemocem a úrazům
- 3) Uplatňujeme základní hygienické návyky
- 4) Upevňujeme poznatky o lidském těle
- 5) Upevňujeme zásady zdravé výživy
- 6) Vytváříme si vztah k pohybu a sportování, zařazujeme zimní sporty, podzimní a jarní pohybové hříčky a radovánky
- 7) Rozvíjíme realizaci pohybových schopností a dovedností spojených s hravým a veselým přístupem
- 8) Hrami s jednoduchými pravidly rozvíjíme přirozenou pohyblivost
- 9) Spojujeme pohyb na zdravém vzduchu s procvičováním rychlosti, obratnosti, orientaci v prostoru, postřehu, paměti, odhadu vzdálenosti
- 10) Rozvíjíme pohybovou koordinaci a cvičení obratnosti – pohybové hry s míči a jinými pomůckami
- 11) Zvládneme jednoduché pohybové činnosti prováděné ve skupině, procvičujeme koncentraci při pohybových hrách
- 12) Spolupracujeme při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
- 13) Připomeneme si prospěšnost cvičení a pohybu na zdraví člověka
- 14) Rozvíjíme a udržujeme tělesnou zdatnost
- 15) Zařadíme akce, při kterých se děti naučí první pomoc a využijí ji v simulovaných situacích, učíme se používat lékárničku
- 16) Vyřešíme test, vyhodnotíme a vysvětlíme správné řešení
- 17) Učíme se přivolat pomoc dospělého nebo policie, učíme se telefonovat, jak si poradit s problémy
- 18) Besedujeme o návykových látkách, s nimiž se můžeme setkat, odhalujeme další nebezpečí, které nás mohou potkat
- 19) Dle možnosti besedujeme s lékařem o jejich práci, o první pomoci
- 20) Rozeznáváme piktogramy – pomocníky k ochraně našeho zdraví
- 21) Plníme rozmanité pohybové úkoly, v kterých prokazujeme tělesnou zdatnost, ale i další schopnosti potřebné v různých životních situacích
- 22) Rozvíjíme pohybovou koordinaci ve sladění s hudbou
- 23) Pomocí pohybových her získáváme zkušenosti, poznáváme své tělo, ovládáme předměty, sociální kontakty i spolupráci

- 24) Rozvíjíme pohybový i myšlenkový vývoj dětí, prohlubujeme vzájemné vztahy, učíme se novým dovednostem při hraní pohybových her

Kompetence :

Dítě se učí chránit své zdraví fyzické i duševní, dbá na své osobní zdraví i na zdraví druhých, rozhoduje se zodpovědně a podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích, přistupuje k výsledkům pracovní činnosti i z hlediska ochrany zdraví. Účinně spolupracuje ve skupině, podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, umí dodržovat předem domluvená pravidla.

Okruhy činností:

Vyprávění besedy, navazující výtvarné aktivity, čtení, modelové situace, znalostní soutěže, dbaní na bezpečnost činností, nácvik jednoduchého ošetření poranění. Pohybové a tělovýchovné aktivity, pobyt venku nebo v tělocvičně, sportovní hry a soutěže, pohybové hry, závodivé hry, kolektivní sporty, cviky a relaxace při hudbě.

4.3. Člověk a svět práce

- 1) Všímáme si krásy lidských výtvarů
- 2) Rozvíjíme samostatnost, sebeobsluhu
- 3) Rozvíjíme výtvarné schopnosti a výtvarný projev
- 4) Zlepšujeme motorické schopnosti, rozvíjíme jemnou motoriku
- 5) Rozvíjíme představivost a kreativitu, upřednostňujeme vlastní nápady a povzbuzujeme se při jejich realizaci
- 6) Rozvíjíme konstruktivní schopnosti, prostorové vnímání, při práci se stavebnicemi provádíme jednoduchou montáž a demontáž
- 7) Procvičujeme vybarvování, lepení, vystřihování, čistotu práce, přesnost a soustředění, výdrž
- 8) Pracujeme podle slovního návodu a předlohy
- 9) Rozvíjíme schopnost spolupracovat, zapojit se do společného díla, umíme se dohodnout a rozdělit si úkoly, respektujeme práci druhých
- 10) Se zájmem se zapojujeme do různých soutěží.
- 11) Seznamujeme se s netradičními a zajímavými výtvarnými technikami.
- 12) Vyjadřujeme své představy modelováním
- 13) Podněcujeme dětskou obrazotvornost, vynalézavost, schopnost napodobovat
- 14) Rozvíjíme smysl pro detail, opakování motivu, dekorování
- 15) Výtvarně ztvárňujeme pohádky, příběhy a literární předlohy
- 16) Seznamujeme se s neobvyklým materiálem a účinně jej používáme
- 17) Pracujeme s odpadovým materiálem, vytváříme prostorové tvorby, prohlubujeme schopnost spolupráce
- 18) Pokoušíme se zachytit skutečnost – kreslíme venku
- 19) Rozvíjíme základní poznávací smysly objevováním a zkoušením nových výtvarných technik
- 20) Zažíváme výtvarnou zkušenost a prožitek při vlastní tvorbě
- 21) Vnímáme smysl a cit prostorové formy, vytváříme kombinováním, spojováním, úpravou prvků do nových prostorových útvarů
- 22) Výtvarnou hrou rozvíjíme osobnost, nadání, fantazii
- 23) Využíváme přírodní materiály k výtvarnému zpracování

Kompetence:

Dítě dokončí započatou práci, spontánně vymýšlí nová řešení, umí hodnotit své výkony, ve skupině spolupracuje, pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce, dokáže vést i podřídit se, přijmout kompromis, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými, učí se plánovat, organizovat, řídit. Požívá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky, přistupuje k výsledkům pracovní činnosti z hlediska kvality, funkčnosti ale i hospodárnosti a společenského významu.

Okruhy činností:

Výtvarné, estetické a pracovní technické činnosti, práce a volná hra se stavebnicemi, výtvarné zpracování vlastních představ – spontánní činnosti, modelování, netradiční i klasické výtvarné techniky, VV soutěže, výstavy vlastní prací.

Návštěvy a exkurze výstav, společné akce zaměřené na výtvarné nebo pracovní činnosti.

Každodenní rozvíjení sebeobsluhy.

4.4. Umění a kultura

- 1) Čteme a vysvětlujeme si přísloví, pořekadla a hádanky
- 2) Rozpoznáváme témata a konflikty v příběhu, umíme vyvodit ponaučení - čteme pohádky, příběhy a bajky, klasické i moderní, charakterizujeme hlavní postavu
- 3) Literárními útvary rozvíjíme fantazii a představy, zamýšlíme se nad lidskými vlastnostmi, motivujeme se k dalším činnostem
- 4) Reprodukujeme obsah četby a zapamatujeme si fakta, umíme je zaznamenat – čteme příběhy na pokračování
- 5) Rozvíjíme estetické cítění a vnímání při práci s knihou
- 6) Rozvíjíme city a pocity a snažíme se spojovat hudební složku se slovem, obrazem, pohybem
- 7) Vytváříme kolektivní cítění při dramatizacích, vedeme děti k samostatnosti, odstraňujeme ostych, rozvíjíme komunikační a dramatické dovednosti
- 8) Pracujeme ve skupině na vytvoření menšího inscenačního tvaru, podporujeme tvořivé myšlení
- 9) Prohlubujeme si a upevňujeme přirozený projev, radost ze zpěvu
- 10) Rozvíjíme řečové dovednosti, kulturu českého jazyka, soutěžíme ve vyprávění
- 11) Naučíme se nejjednodušším základům společenských tanců
- 12) Rozvíjíme schopnost pohotového a souvislého vyjadřování
- 13) Podporujeme neverbální projev
- 14) Pracujeme ve skupině na vytvoření rýmovaného útvaru, cvičíme rytmus a melodii jazyka, vymýšlíme krátké příběhy s ilustracemi
- 15) Čteme si pohádky z různých světadílů
- 16) Čteme s porozuměním a správnou artikulací z knih a časopisů pro poslech ostatním
- 17) V rámci předplatného navštěvujeme divadelní představení
- 18) Poznáváme literární formy – próza, poezie, bajka – v pohádkách stejného tématu
- 19) Rozvíjíme smysl pro rytmus a radost z pohybu, sladíme pohybovou akci s hudbou
- 20) Utvrzujeme učivo o rytmu a rýmu, rozšiřujeme slovní zásobu
- 21) Přibližujeme si svět poezie
- 22) Připomeneme si klasické pohádky, opakujeme si jejich děj
- 23) Poznáváme vlastnosti tónu – vysoko, středně, nízko
- 24) Používáme nástroje ve skupinové souhře

- 25) Orientujeme se ve dvoudobém a třídobém taktu, vnímáme těžkou dobu taktovou, metrum a rytmus, procvičujeme koordinaci
- 26) Reagujeme na taktové gesto, rozlišujeme v hudbě opakování a kontrast, seznámíme se s dvoudílnou formou A, B
- 27) Seznamujeme se s novými písněmi, dodržujeme tempo písně
- 28) Seznámíme se s různými druhy a názvy hudebních nástrojů
- 29) Podporujeme jazykovou obraznost a obratnost, tvořivost a představivost
- 30) Rozšiřujeme slovní zásobu, rozvíjíme komunikativní dovednosti, učíme se odlišovat podstatné od nepodstatného, vyjadřovat a obhajovat svůj názor
- 31) Předčítáním knih vnímáme bohatost a barvitost jazyka a poutavost příběhu
- 32) Hlasitým předčítáním knih poskytujeme dětem smysluplnou zábavu, znalosti, rozvíjíme dobrý vkus, smysl pro humor
- 33) Hlasitým předčítáním knih šíříme úctu k jiným lidem a ostatním živým bytostem, citlivě formujeme optimistický postoj k životu, sebedůvěru a kladný přístup ke světu
- 34) Vyprávěním o přečteném textu se ujistíme, že žák opravdu rozumí předčítanému textu, jeho obsahu

Kompetence:

Dítě ovládá řeč, formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu, komunikace je kultivovaná, dokáže vyjadřovat své pocity řečí, gestem i dalšími prostředky, využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití, získává kladný vztah k literatuře, rozumí různým typům textů a záznamů, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění.

Okruhy činností:

Návštěvy výstav, návštěvy knihovny, uspořádání výstavy knih, práce s knihou, časopisy a různými literárními útvary, předčítání, vyprávění, výtvarné zaznamenání zážitků, dramatizace – řízená i spontánní, mini scénky, poslech hudby, dětských písní, relaxační hudby, spojení hudby s pohybem – hudebně pohybové hry.

5. BEZPEČNOST A OCHRANA ZDRAVÍ

Struktura režimu školní družiny je vhodná, s dostatkem relaxace, prostoru k spontánním činnostem, aktivnímu pohybu a pobytu venku.

Po celou dobu provozu mají děti zajištěn pitný režim.

Stravovací režim – děti odchází po vyučování do budovy MŠ, kde je umístěna jídelna pro žáky ZŠ. Tyto odchody jsou dozorovány pedagogickým sborem, případně školnicí jako další osobou.

Prostředí užívaných prostorů odpovídá platným normám – vyhovující světlo, teplo, bezhlučnost, čistota, větrání, velikost sedacího a pracovního nábytku, hygienické vybavení.

Vybavení je bezpečné, bez ostrých hran, topení je kryto dřevěným obložením.

Prostory a zařízení jsou pravidelně kontrolovány

Lékárnička jako prostředek první pomoci je dostupná ve ŠD - přenosná, používaná i na vycházky. Další lékárnička je v prvním poschodí na chodbě.

Je dbáno na vytváření pohody prostředí, rodinné atmosféry (jedno oddělení s věkovým rozdílem dětí), kde se děti navzájem ovlivňují, jsou vedeny k pomoci druhému, ke spolupráci, k učení přistoupit na kompromis a přitom je zachován respekt k potřebám jedince

Činnosti a motivace jsou přizpůsobeny věku dětí, hodnocení v souladu s individuálními možnostmi.

Je dbáno na ochranu dětí před násilím a šikanou, hlavně individuálním přístupem, možností svěřit se, rozhovory, besedy a různými sociálně psychologickými hrami.

Děti se aktivně podílejí na životě ŠD, podílejí se na výběru činností, jsou vedeny ke spravedlnosti, spolupráci a odpovědnosti.

Děti i jejich rodiče jsou včas informováni o činnosti ŠD, o vnitřním řádu. Rodiče se mohou kdykoli informovat.

6. PLÁNY

Na základě tohoto vzdělávacího programu jsou zpracovávány měsíční plány, které obsahují jednotlivé náměty.

6.1 Evaluační plán ŠD

A) Vnitřní evaluace: individuální – vychovatelka hodnotí průběžně vlastní práci (neformálně)
: vedením školy – hospitace, kontroly

B) Vnější evaluace: informace od rodičů (individuálně, dotazníky)
: informace od samotných žáků
: od zřizovatele
: od České školní inspekce

Rizika ohrožující kvalitu výchovného působení v ŠD – viz. Analýza SWOT - Přílohy

7. PODMÍNKY

7.1. Popis materiálních podmínek

Školní družina má jedno oddělení pro žáky 1. – 4. ročníku. Kapacita je stanovena na 25 dětí. Nachází se v přízemí školy a je tvořena dvěma místnostmi, které jsou propojeny spojovacími dveřmi. První místnost je herní, nachází se zde koberec, který je využíván při spontánních hrách dětí, k odpočinkovým aktivitám, k diskusním kruhům apod. Dále je místnost vybavena počítačovým stolem s PC, televizním stolem s televizí a videem, skříněmi a poličkami, kde jsou dětem volně k dispozici různé společenské hry, stavebnice, skládačky a další hračky, knihy a časopisy.

K odpočinkovým činnostem děti využívají polštáře, relaxační sedáky.

Druhá místnost je klidová. Zde se nachází 3 nové dřevěné stoly a dřevěné židle, dvě odkládací lavice na výtvarné pomůcky a skříně, kde mají děti volný přístup k výtvarným potřebám. V prostoru celé družiny je položena podlahová krytina. Z této místnosti je přístup do koupelny s dvěma umyvadly a sprchami.

Děti se svými výtvary podílejí na úpravě a výzdobě prostor ŠD.

K pohybovým hrám ŠD využívá školní tělocvičnu, která je přes chodbu, park před školou (v zimním období), školní zahradu, sportoviště místní TJ a další venkovní prostory.

Materiální podmínky jsou silnou stránkou ŠD.

Slabou stránkou ŠD je, že školní jídelna není v budově školy a menší rozloha školní zahrady a její terén.

7.2 Popis personálních podmínek

Provoz zabezpečuje plně kvalifikovaná pracovnice. Vychovatelka je iniciátorem a průvodcem dítěte při volnočasových činnostech, které přímo nebo nepřímo řídí, navozuje, motivuje, možňuje a hodnotí. Podněcuje a rozvíjí přirozenou všímavost a zvědavost dětí, jejich chuť objevovat i odvalu projevit se a ukázat, co všechno zvládnou. Tyto žádoucí projevy pak

přiměřeně oceňuje a chválí. Odborné zaměření si bude nadále prohlubovat v akreditovaných kurzech i samostudiem.

7.3 Popis ekonomických podmínek

viz. Organizační řád školy – Poplatky ve školní družině

7.4 Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Dětem se speciálními vzdělávacími potřebami bude podle stupně a charakteru jejich znevýhodnění při jejich začleňování do volnočasových aktivit věnována průběžná zvláštní pozornost – zvýšená motivace, více pozornosti, výrazné kladné ohodnocení i za malé dílčí pokroky, vždy na doporučení PPP nebo SPC.

Pro rozvoj talentovaných jedinců bude nabízet školní družina další doplňkové aktivity v oblasti jejich zájmů.

8. PŘÍLOHY

8.1 Analýza SWOT

Silné stránky:

- aktivity jsou zajištěny po stránce materiální i personální
- dobrá znalost osobnosti žáků
- skupinová práce
- zájem žáků o činnosti v ŠD
- osobitý přístup vychovatelky k žákům
- zajímavá skladba činností
- využití úplaty zpět pro ŠD
- vlastní prostory, nové vybavení
- příznivá sociální skladba žáků – rodinné zázemí, dobrá spolupráce s většinou rodičů
- vstřícnost vedení školy i zřizovatele k práci ŠD
- využití prostor školy – tělocvična, knihovna

Slabé stránky:

- málo možností pro vzdělávání v regionu
- menší rozloha zahrady, nedostatečně upravený terén na školní zahradě
- narušení práce ŠD kroužky a odchody dětí
- nedostatek časové dotace na jednotlivé činnosti
- převádění dětí do školní jídelny
- nevyhovující dopravní spoje – linkovými autobusy těžko cestujeme s větší skupinou dětí
- nedostatečná kapacita pro další období

Příležitosti:

- zapojení rodičů do aktivit školní družiny
- využití sponzorských darů na vybavení ŠD
- možnost využití nově budované zahrady v MŠ
- zaměření na keramiku, nákup keramické pece

Rizika:

- snížený zájem rodičů o docházku dětí do ŠD
- snižování a kolísání počtu žáků
- zvýšení úplaty za ŠD by mohlo způsobit odliv žáků

- nedostatek finančních prostředků na prohlubování odborného zaměření vychovatele v akreditovaných kurzech

8.2 Celoroční a každoroční akce

- vánoční a velikonoční děláni s rodiči ve spolupráci se ZŠ
- výroba dárků pro děti z prvního ročníku
- výroba přáníček k různým příležitostem
- kulturní program k veřejným vystoupením
- celoroční soutěž, dílčí soutěže sportovní, vědomostní
- výtvarné soutěže
- vytváření estetického prostředí ŠD
- ekologické a přírodovědné vycházky
- návštěvy knihovny – program pro ŠD
- návštěvy divadelních představení – předplatné ve Žďáře nad Sázavou
- výstavka knih
- exkurze, výlety, besedy
- projekt Pravidla chování v ŠD a práce s nimi
- účast v projektech ZŠ

8.3 Směrnice k zajištění BOZP ve školách a školských zařízeních

- je součástí dokumentace ZŠ

Zpracovala dne 22. 1. 2015 Mgr. Šárka Stejskalová, řed. školy